

اقتصاد زیست‌انرژی

مطالعه روترقنسانه درمان‌ها زیست‌انرژیایی

دکتر فرزاد گلی

برگردان:

پریسا خسروی سامانی

دکتر ادیروضا برومند

نشر دهکده سلامت، ۱۳۹۵

کتاب‌های دهکده سلامت ۱۵

سرشناسه: گلی، فرزاد، ۱۳۵۰-

عنوان و نام پدیدآور: مطالعه روش‌شناسانه درمان‌های زیست‌انرژیایی / فرزاد گلی؛ مترجمان: پریسا خسروی‌سامانی، امیررضا برومند؛ ویراستار: سپیده معتمدی؛ با همکاری موسسه علمی، فرهنگی تحقیقاتی دانش تندرستی؛ مرکز تحقیقات روان‌تنی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

مشخصات نشر: اصفهان: نشر دهکده سلامت، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: و، ۳۳۳ ص: مصور، جلول، نمودار: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م

فروست: کتابهای دهکده سلامت: ۱۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۱۴۶-۲-۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: پزشکی روان‌تنی، شفای روانی، انرژی‌درمانی، جسم و جان درمانی

موسسه افزود: موسسه علمی تحقیقاتی دانش تندرستی؛ با همکاری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

بهداشتی درمانی اصفهان. مرکز تحقیقات روان‌تنی.

رده پند: سکره: ۳۹۷ / الف: ۸ / RC۴۹

رده بای دیوید: ۶۱۶/۰

شماره کتابت: سی.م. ۴۱۶۰۹۵

اقتصاد زیست‌انرژی،

مطالعه روش‌شناسانه درمان‌های زیست‌انرژیایی

مؤلف: دکتر فرزاد گلی

ناشر: نشر دهکده سلامت

برگردان: پریسا خسروی‌سامانی، امیررضا برومند

ویراستار: سپیده معتمدی

صفحه‌آرا: نجمه کاویانی

تعداد صفحات: ۳۳۳

قطع: رقعی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

کلیه حقوق برای انتشارات دهکده سلامت محفوظ است.

ISBN: 978-600-94146-2-8

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۱۴۶-۲-۸

نشانی: اصفهان، صندوق پستی: ۳۳۶۹۵-۸۱۶۳۷، تلفکس: ۳۶۶۷۴۱۹۳-۰۳۱

یادداشتی بر برگردان فارسی

بسیار خرسندم که کتاب حاضر به همت دوستانم، خانم پریسا خسروی سامانی و دکتر امیررضا برومند، مترجمان ارجمند و خانم سپیده معتمدی، ویراستار سخت کوش، به فارسی عرضه شده است. نیک می دانم که طبیعت میان رشته ای متن و گستره واژگان دانش های گوناگون مسیر نه چندان همواری را برای این دوستان و شاید خوانندگان عزیز ساخته است.

این کتاب برخاسته از مطالعه دیگری است که چندین سال قبل با همراهان عزیزم آقای رضا عبداللهی و آقای دکتر رضا جوهری فرد و با نام «رهیافت انرژیایی به سلامت» شکل گرفت و به تدریج به شکل یک الگوی منسجم توسعه یافت.

خوشبختانه، «تخصص انرژی» خیلی زود در همان سال ۲۰۱۰ مورد توجه همکاران دانشگاهی و پژوهشگران قرار گرفت و منجر به تأسیس یک دوره پسادکتری با همین نام و یک گرایش سلامت کلنگر در دانشگاه انرژی پزشکی در ایالت کالیفرنیا شد. در حال حاضر چندین کارآزمایی بالینی بر روی این روش فرا شخصیتی صورت گرفته است که اثربخشی آن را بر علائم روان شناختی و جسمانی تأیید کرده است.

در تکمیل مبانی روش شناختی این الگو، کتاب دیگری که روش های آموزشی و بالینی اقتصاد زیست انرژی را معرفی می کند، در دست چاپ است که ابعاد کاربردی تر این روش را ارائه می کند. امیدوارم با تلاش بیشتر بتوانیم از این شیوه هماهنگ سلامت زایی شناختی، رفتاری، روان پویشی و فرا شناختی، انرژیایی، گامی مؤثر در جهت توسعه پایدار سلامت برداریم.

از خدا جوییم توفیق ادب

فرزاد گلی

زمستان ۱۳۹۴

۱.....	پیش گفتار.....
۵.....	سخنی با خواننده.....
۱۳.....	فصل یک
۱۳.....	بنیان‌های نظری و فلسفی
۱۴.....	نظام‌های بهگشت انرژی مینا.....
۱۶.....	هومیوپاتی.....
۱۸.....	سوزن درمانی.....
۱۹.....	فشار درمانی.....
۲۰.....	کی وونگ چی گونگ.....
۲۱.....	تای چی.....
۲۲.....	یوگا.....
۲۳.....	ری کی.....
۲۷.....	لمس درمانی.....
۲۹.....	لمس بهگشتی.....
۳۱.....	قطبش درمانی.....
۳۱.....	صدا، رنگ و نور درمانی.....
۳۳.....	دعا.....
۳۶.....	انرژی پزشکی و نظام توزیع سلامت.....
۳۸.....	انرژی پزشکی و CAM.....
۴۱.....	بهگشت زیست‌انرژیایی و پزشکی ذهن - بدن.....
۴۳.....	الگوی جامع‌نگر سلامت زیست‌انرژیایی.....
۴۸.....	درمان‌های روان جسمانی انرژی مینا.....
۵۲.....	فصل دو
۵۲.....	کالبدشناسی ارتعاشی
۵۷.....	کالبدشناسی ارتعاشی: چشم‌انداز علمی.....
۶۵.....	کالبدشناسی ارتعاشی: چشم‌انداز روان اجتماعی.....
۶۹.....	کالبدشناسی ارتعاشی: چشم‌انداز پزشکی.....
۷۸.....	کالبدهای ارتعاشی.....
۸۰.....	چاکراها.....
۸۳.....	مریدین‌ها (کانال‌ها).....

۸۹	هاله
۹۳	فصل سه
۹۳	فیزیولوژی ارتعاشی
۹۶	انرژی پزشکی
۹۷	تولید زیست انرژی
۹۹	انتقال زیست انرژیایی درون / میان / فرافرادی
۱۰۰	ماتریس زنده چیست؟
۱۱۰	انتقال انرژی از راه دور
۱۱۳	مکانیسم انرژی انسانی - محیط
۱۱۸	تأثیرات میدان انرژی بر محیطی بر سلامت
۱۲۳	سازوکار هر سویی
۱۲۵	روش های غیر میلی، میکسی، تحلیلی
۱۲۸	فصل چهار
۱۲۸	پوشش شناسی و جنبش شناسی زیست انرژی
۱۳۳	سازوکارهای کی - پوشش شناختی
۱۴۰	کی - پوشش شناسی سلولی
۱۴۳	پوشش شناسی نامکانی
۱۴۸	تحلیل کی - پوشش شناختی زیست انرژی مینا
۱۵۰	کی - جنبش شناختی
۱۵۲	سازوکارهای درون / میان فردی
۱۶۳	سازوکارهای فرافرادی
۱۶۸	بهبود و طیف وضعیت انسانی
۱۷۴	فصل پنج
۱۷۴	مبانی بالینی
۱۷۷	مبانی بالینی رویکردهای انرژیایی
۱۷۸	روش های تشخیصی
۱۷۹	روش های تشخیصی عینی
۱۸۶	روش های تشخیصی ذهنی
۱۹۰	سلامت زایی در برابر آسیب زایی
۱۹۶	بهبود در برابر درمان
۱۹۸	اقتصاد زیست انرژی

۲۰۰	سطوح اقتصاد زیست‌انرژی
۲۰۱	اصلاح زیست‌آهنگ
۲۰۳	تعديل محيطی
۲۰۵	تدبیرهای شناختی - رفتاری
۲۰۷	انتشار مکانی
۲۰۹	انتشارهای نامکانی
۲۱۱	بیرون‌ریزی و بهبود اختلالات انرژیایی
۲۱۳	آیا زیست‌انرژی هوشمند است؟
۲۱۵	نظام‌های اخلاقی
۲۲۴	فصل ششم
۲۲۴	روش‌شناسی تحقیق در رویکردهای انرژیایی
۲۲۷	اصول روش‌شناختی
۲۳۰	ملاحظات کلی
۲۳۰	بررسی ادبیات پژوهشی
۲۳۳	طراحی پژوهش
۲۳۴	طراحی موردی
۲۳۴	طراحی جعبه سیاه
۲۳۶	طراحی قوم‌نگارانه
۲۳۶	طراحی مشاهده‌ای
۲۳۷	روش پژوهش
۲۳۷	تصادفی بودن حجم نمونه
۲۳۷	دوسوکور بودن (سنجش کور)
۲۳۸	داشتن گروه گواه یا دارونما
۲۳۹	ارزیابی بالینی
۲۴۴	دشواری‌های پژوهش
۲۴۹	پیوست
۲۵۱	پیوست الف
۲۵۱	ری‌کی: یک نظام به‌گشت سستی و موجز
۲۵۱	اصول ری‌کی
۲۵۵	مفاهیم بنیادین ری‌کی
۲۵۷	مفهوم هم‌سویی

۲۵۸.....	نمادهای ری کی
۲۶۰.....	اصول آموزشی ری کی
۲۶۱.....	نگاهی اجمالی به سطوح ری کی
۲۶۷.....	پیوست ب
۲۶۷.....	یوگا: یک نظام بهگشت سنتی و جامع
۲۷۰.....	تدبیرهای یوگایی و معادلات زیست‌انرژیایی
۲۸۵.....	منابع
۳۱۵.....	واژه‌نامه
۳۳۱.....	پیشگفتار

پیشگفتار

در طول دهه‌های اخیر، روش‌های پزشکی مکمل در بسیاری از مراکز پزشکی بخشی جدایی‌ناپذیر از خدمات سلامت شده است. این گسترش بازتاب آگاهی روزافزون بر کمبودهای الگوی پزشکی زیستی است که اساساً بر علوم زیستی مبتنی است. پزشکی روان‌تنی، در درون پزشکی غرب، دگرگونی‌ای را در جهت وسعت بخشیدن به دورنمای پزشکی صورت داده است تا دربرگیرنده برهم‌کنشی پیچیده شامل زیست‌شناختی و روان‌اجتماعی در شناخت سلامت و بیماری باشد. بر اساس این نگرش، موضوع اصلی پزشکی باید رویکردی بیمارمحور باشد. الگوی زیست - روان - ارگ - که توسط اینگل پیشنهاد شد، دانش روبه‌رشد رابطه میان برهم‌کنشی‌ها، زیست‌شناختی و روان‌اجتماعی را در پدید آمدن و در درمان ناخوشی‌ها، سازماندهی داد. پزشکی مکمل از همان آغاز پشتیبان مهمی برای پزشکی روان‌تنی بود. زمینه مشترک میان پزشکی مکمل و پزشکی روان‌تنی، رویکرد بیمارمحور به جای بیماری‌محور است. پزشکی مکمل و روان‌تنی، هر دو بر سلامت‌زایی - یعنی حفظ و گسترش منابع به جای آسیب‌شناسی و آسیب‌زایی - متمرکزند. همچنین در روش‌های درمانی هم‌پوشانی چشمگیری با یکدیگر دارند. یوگا و دیگر نظام‌های به‌گشت از رزی‌مینا مثل ری‌کی و کی‌گونگ روش‌هایی برای خودآگاهی و خودشناسی هستند. با این حال، به رغم کاربرد بالینی گسترده این روش‌ها، چارچوبی نه‌چیزی که روش‌نگر ریشه‌های مشترک این رویکردها، زمینه اجتماعی - فرهنگی، مفاهیم نظری و عقلی و نیز تفاوت‌های آن‌ها باشد، هنوز نادر است. امتیاز کتاب دکتر علی‌اکبر است که تمام و کمال به این موضوع پرداخته است.

یکی از دلایلی که تشریح مفاهیم بنیادی پزشکی مکمل را چالش‌برانگیز ساخته، وجود مجموعه متنوعی از روش‌های گوناگون است که باید انسجام یابند؛ روش‌هایی که با توجه به پیشینه نظری و اجتماعی - فرهنگی‌شان، تفاوت‌های چشم‌گیری با یکدیگر دارند. خاستگاه فرهنگی این روش‌ها، هم در فلسفه و علم

غربی ریشه دارد و هم در مفاهیم دینی و فلسفی و سنت‌های بهگشت شرقی. چالش نظری کتاب اقتصاد زیست‌انرژی در تلاش برای دستیابی به چارچوبی وحدت‌بخش برای چنین مفاهیم و اندیشه‌های متنوع و متفاوت، مطالعه آن را تجربه‌ای بی‌نظیر و بسیار جذاب ساخته است.

شاید پزشکی مکمل بتواند با گشودن راه ورود نظام‌های فرهنگی مختلف به مفاهیم نظری خود، در رسیدن به یک الگوی پزشکی نوین مؤثر واقع شود؛ الگویی که تجربه‌های بهگشت و مفاهیم نظری درمان را در فرهنگ‌های گوناگون در هم می‌زند. شاید بر حسب اتفاق نباشد که چنین تلفیقی در ایران صورت می‌پذیرد، بستری فرهنگی که از دیرباز همچون پلی میان گفتمان فرهنگی شرق و غرب بوده است.

مفهوم «انرژی» که به عنوان مفهومی بنیادی در درک و هماهنگ‌سازی نحوه نگرش بر فرایندهای فیزیولوژیک و روان‌شناختی، نقش مهمی در کتاب دکتر گلی دارد؛ در نظریه‌های غربی نیز جایز اهمیت است. فروید در فراروانشناسی روانکاوی این مفهوم را بسیار بار می‌برد و استفاده انرژی فراروانی را به مثابه مفهومی برای پرکردن شکاف میان ماتریس زیست‌شناختی و فرایندهای روانشناختی در نظر می‌گیرد. دکتر گلی با استفاده از نظریه‌های علمی و نیز کندوکاو در مفاهیم دینی و اساطیری در کتاب خود غنای این مفاهیم را از چشم‌اندازهای گوناگون نمایان می‌کند. البته اطلاعات سرتبیتی نیز در اختیار خوانندگان قرار می‌گیرد که مبتنی بر شواهد تجربی است و بیان‌گر این حقیقت است که روش‌های پزشکی مکمل کاملاً قابل قیاس با پزشکی مبتنی بر مشاهده است، چرا که اثربخشی این روش‌ها را از راه‌هایی قابل مقایسه با دیگر روش‌های درمانی، می‌توان آزمود.

از همان آغاز چشم‌انداز سه ساله همکاری میان دانشگاه فرایبورگ و دانشگاه بین‌المللی علوم پزشکی اصفهان در زمینه آموزش تدریس و پژوهش،

که تحت حمایت DAAD (سیستم خدماتی مبادلات دانشگاهی آلمان) دولت آلمان صورت می‌گیرد، تشریک مساعی دکتر گلی را سرآغازی بسیار خوب برای شکل‌گیری یک گفت‌وگو و مباحثه بینا فرهنگی یافتیم. آنچه کتاب از خوانندگان خود می‌خواهد و در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد، قابلیت هماهنگی است. متنی که در اختیار ماست دارای لایه‌هایی چندگانه است که از بسترهای فرهنگی مختلف سرچشمه گرفته و در عین غنا و پیچیدگی، عدم وضوح در آن به چشم نمی‌خورد. پزشکی مکمل و به ویژه درمان‌های انرژی مینا بدون شک کوششی بینا فرهنگی است و این می‌تواند مهم‌ترین نقطه قوت آن‌ها باشد.

پروفسور دکتر مایکل ویرشینگ

رئیس گروه روان‌تنی دانشگاه آلبرت لودویگ فرایبورگ

پروفسور دکتر کارل ای شایت

معاون گروه روان‌تنی دانشگاه آلبرت لودویگ فرایبورگ

و رئیس بیمارستان تریپلر اکسکول